

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

551. 44 (063)

Hely

Idő

"1927"

Személy

Szerző:

Cím: 3500 éves bronzkorszakbeli temetőhelyre és új emberlakta jégkorszakbeli barlangra akadt

a Nemzeti Múzeum Nemzeti Újság

Forrás:

31v

(Hely)

1927. 10. 22.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

3500 éves bronzkorszakbeli temetőhelyre és új emberlakta jégkorszakbeli barlangra akadt a Nemzeti Múzeum

Zagyvapálfalván értékes bronzkori leletek, Mosonszentjánosban népvándorlási sírok kerültek felszínre — Bajót határában új paleolitikus barlang vár feltárára

(A Nemzeti Újság tudósítójától.) A Nemzeti Múzeum igazgatósága feltárta nemrég a kormány előtt szomorú anyagi helyzetét, amely semmiképpen sem nyújt módot a kutatásokra. Hetekkel ezelőtt arról értesítették a múzeum igazgatóságát hogy Zagyvapálfalván és Mosonszentjánosban bronzkorszakbeli, illetve népvándorláskorabeli temetőkre bukkantak. Az igazgatóság most már a rendkívüliségre való tekintettel Bethlen miniszterelnökhez fordult anyagi támogatásért, aki nagyobb összegű segélyvel lehetővé tette a régi temetők feltárást. A Nemzeti Múzeum régészeti Hillebrand Jenő igazgató és Fettich Ferdinánd ki is utaztak Zagyvapálfalvára és Mosonszentjánosba, ahonnan kutatásaik befejezése után a napokban tértek vissza.

Hillebrand Jenő a Nemzeti Múzeum régészeti osztályának igazgatója a bronzkorszak és népvándorlási sírok feltárájáról a következőképp nyilatkozott:

— Két héttel ezelőtt utaztam ki Salgótarján közelében levő Zagyvapálfalvára, ahonnan előzőleg azt az értesítést kaptam, hogy egy ottani bolgárkertészlet telepén a földmunkálatok során égett

agyagedényeket, régi fegyvereket és ékszerket ástak ki a munkások. Valószínűnek tartottam, hogy bronzkori urna-temetőre bukkantak. A feltevésém valóra vált, mert az ásások során sikerült kimutatnom, hogy ezelőtt mintegy 3500 évvel ezen a vidéken a mainál is nagyobb telepítések voltak. A temető rendkívül érdekes abból a szempontból, hogy szinte ritkaságszámban menő mennyiségben ontotta az emberi hamvakat tartalmazó égetett agyagurnákat. Az urnák legnagyobb részét töredezett állapotban kerültek felszínre, de volt köztük egynéhány alig megrepedt urna is. A hamvvedrek mellől nagyon gazdag, bronzból készült ékszerket is találtam, ami ritkaságszámba megy, mert a bronzkorszakbeli emberek bronzékszereiket nagyon féltették, apáról-fiúra hagyományozták.

— Az itt élő törzs előkelőségére jellemző az, hogy a sírok urnáit nem tették csak a pusztai földbe, hanem agyagborítóval fedték be és azonkívül kavicsokkal és homokkövel rakták körül azokat. Az idej leggazdagabb sír ezenkívül még hozzávetőlegesen ötvenkilogramnyi ba-

zaltkövekkel volt letakarva. Az idej ásatásunk legérdekesebb leletei közé tartozik ennek a sírnak a bronzmelléklete. Ezen a helyen ugyanis egészen kis véső és baltafarmákat találtam, amilyeneket eddig csak a Nógrádmegyei Pilis hegységbeli ásatásokból voltak ismeretesebbek és amelyekről a régészek azt állapították meg, hogy gyermekjátékok voltak. Ez a megállapítás azonban most teljesen megdőlt, mert a sírban meglehetősen állapítani, hogy az elégetett holttest nem gyermek, hanem felnőtt volt és így az a feltevés alakul ki, hogy ezek a kis bronzeszközök, illetve fegyverek, szimbolikus jelentőséggel bírtak, foglalkozást jelentő szerszámok lehettek.

— A idej ásatások anyagából unikum-számba megy az egyik urna mellé helyezett eredeti csontfogalamban felfedezett bölgyasztó bronz-ár. Eddig még ilyen szerszámot nem találtunk. Valószínűnek tartom, hogy az ár egy bronzkorszakbeli cipésmunkával foglalkozó ember segédeszköze lehetett.

— Ugyancsak a napokban érkezett meg Feltich Ferdinánd dr. régész ur is — mondja Hillebrand igazgató —, aki a népvándorláskorabeli ásatásokat folytatta le Mosonszentjánosban. Az ottani ásatások során a népvándorlási feltárt sírok száma kétszázon felülre emelkedett. Mosonszentjános a turáni hun-avar lovasnádok temetője volt. Az ásatások során ezúttal is akadtak előkelőbb emberek sírjaira, ahonnan gazdagabb díszítésű bronzöntvények kerültek elő. Főbb darabjaia fegyveröv verete, amely rendszeren bronzból öntött és növényi, vagy

állati motívumokkal van díszítve. A leletei hun-avar népeknek sírjait nemcsak Magyarországon, hanem Oroszországban is kutatják, ahol az orosz tudományos akadémia megbízásából expedíciókat szerveznek azok felkutatására. A Nemzeti Múzeum anyagi helyzete nem engedi meg ezidőszereint, hogy valamelyik régészét kiküldje az expedícióra, de ha csak egy mód is kínálkozik, megragadjunk minden lehetőséget a részvételre.

— A napokban érdekes hírt hallottunk, amely egy új paleolitikus barlangról szolgáltatott adatokat — folytatja tovább Hillebrand igazgató. Ugyanis közvetlenül a Barlangkutatók kongresszusa előtt Bails György bjoti jegyző — akit a német barlangkutatók a magyar barlangkutatók körül szerzett érdemeiért ezüst medveplakettel tüntettek ki — Bajót község határában egy kis rókalukszerű üreget fedezett fel. A felfedezés hírére még akkor kiutaztam és az üregről megállapi-

tottam, hogy a rókalukszerű mélyülés tulajdonképpen egy nagy üregnek a betömődött nyílása. Időközben Bails ki-nyitatta az üreget és a napokban örömmel jelentette, hogy óriási barlangüregre akadt. Valószínűnek tartom, hogy pa-

leolit, jégkorszakbeli ember lakóhelye. Al feltevést megerősíti az emellett szóló adatokon az a körülmény is, hogy az új barlang a világhírű jégkorszakban emberlaka Jankovics-barlang tőszomszédságában van.